

EXPUNERE DE MOTIVE

la Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații privind autorizarea societății „RCS&RDS” S.A. să aplice, pentru o perioadă de cel mult 12 luni, propriilor clienți anumite suprataxe, în plus față de tarifele naționale, pentru unele dintre serviciile de roaming reglementate furnizate acestora în interiorul Spațiului Economic European

Versiune publică

1 Cadrul de reglementare aplicabil

Potrivit prevederilor art. 6a din Regulamentul (UE) nr. 531/2012¹, „Începând cu data de 15 iunie 2017 [...] furnizorii de servicii de roaming nu percep nicio suprataxă în plus față de prețul național cu amănuntul clienților serviciilor de roaming din orice stat membru pentru niciun apel reglementat efectuat sau primit în roaming, pentru niciun SMS reglementat trimis în roaming și pentru niciun fel de servicii reglementate de date utilizate inclusiv MMS-uri [...], sub rezerva articolelor 6b și 6c.”

Astfel, începând cu data de 15 iunie 2017, s-a realizat trecerea completă la sistemul de tarificare „Roam like at home”, denumit în continuare RLAH, pentru serviciile de roaming furnizate în interiorul Spațiului Economic European, denumit în continuare SEE. Potrivit RLAH serviciile de roaming furnizate clienților în interiorul SEE se tarifează în condiții identice celor din România, în afara propriei rețele, în limitele unei utilizări rezonabile.

Totuși, potrivit prevederilor art. 6c alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 531/2012, „În situații specifice și excepționale, în vederea asigurării durabilității modelului național de taxare, dacă un furnizor de servicii de roaming nu este capabil să își recupereze costurile globale reale și preconizate ale furnizării de servicii de roaming [...] din veniturile sale globale efective și preconizate generate de furnizarea unor astfel de servicii, furnizorul de servicii de roaming respectiv poate solicita autorizația de a aplica o suprataxă. Această suprataxă se aplică numai în măsura în care este necesară pentru recuperarea costurilor de furnizare a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate, ținând seama de tarifele de gros maxime aplicabile.”

Astfel, furnizorii din România au posibilitatea să solicite autorizația de a aplica propriilor clienți anumite suprataxe serviciilor de roaming furnizate acestora în interiorul SEE, potrivit RLAH, în scopul de a asigura sustenabilitatea modelului de tarificare pe care respectivii furnizori l-au implementat la nivel național. Dacă sunt autorizate, suprataxele de sustenabilitate permit numai recuperarea costurilor asociate RLAH.

În cuprinsul dispozițiilor art. 6-10 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2286/2016² Comisia Europeană a prevăzut condițiile aplicabile cererii de autorizare menționată la art. 6c alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 531/2012, informațiile pe care furnizorul solicitant trebuie să le transmită în susținerea cererii sale, precum și metodologia de evaluare a temeiniciei acesteia.

Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, denumită în continuare ANCOM, în calitate de autoritate de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice, are competența legală, potrivit dispozițiilor art. 6c alin. (2) – (4) din Regulamentul (UE) nr. 531/2012, să evalueze cererile pentru autorizarea aplicării unor suprataxe de sustenabilitate, transmise de furnizorii din România, și să decidă în sensul admiterii, modificării sau respingerii. În procesul de evaluare ANCOM ține cont și de orientările relevante ale Organismului autorităților europene de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice, denumit în continuare OAREC³.

¹ Regulamentul (UE) nr. 531/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Uniunii, cu modificările și completările ulterioare.

² Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286 al Comisiei de stabilire a unor norme detaliate cu privire la aplicarea politicii utilizării rezonabile, precum și la metodologia de evaluare a sustenabilității eliminării suprataxelor pentru serviciile de roaming cu amănuntul și la cererea care trebuie prezentată de furnizorul de servicii de roaming în scopul evaluării respective.

³ Orientările OAREC privind aplicarea Regulamentului (UE) nr. 531/2012, astfel cum a fost modificat și completat prin Regulamentul (UE) 2015/2120, și a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/2286 al Comisiei. Acest document este disponibil, în limba engleză, pe pagina de internet a OAREC la următoarea adresă:

Termenul maxim în care ANCOM trebuie să emită o decizie este, astfel cum dispun prevederile art. 6c alin. (4) din Regulamentul (UE) nr. 531/2012, de o lună de la primirea cererii, dacă aceasta este completă, iar clarificări ori informații suplimentare nu sunt necesare, sau de 3 luni de la primirea cererii, dacă sunt necesare clarificări ori informații suplimentare.

În conformitate cu prevederile art. 6c alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 531/2012 ANCOM acordă o autorizare pentru aplicarea unor suprataxe de sustenabilitate pentru o perioadă de 12 luni, care poate fi reînnoită dacă se mențin motivele de autorizare.

În fapt, societatea „RCS&RDS” S.A., denumită în continuare RCS&RDS, prin adresa nr. 4929/24.04.2017, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-12215/25.04.2017, a înaintat, potrivit prevederilor art. 6c alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 531/2012, ANCOM o cerere de autorizare pentru aplicarea, începând cu data de 15 iunie 2017, a anumitor suprataxe de sustenabilitate.

În conformitate cu dispozițiile art. 6c alin. (3) din Regulamentul (UE) nr. 531/2012 ANCOM are obligația să evalueze cererea transmisă de RCS&RDS în scopul de a determina dacă aceasta a demonstrat că nu este în măsură să își recupereze costurile aferente furnizării, pe piața cu amănuntul, a serviciilor de roaming reglementate, ceea ce afectează sustenabilitatea modelului său de tarifare pe piața națională. Evaluarea se realizează pe baza metodologiei prevăzute în cuprinsul art. 6 – 10 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286.

Conform prevederilor art. 10 alin. (1) para. 1 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286, ANCOM poate concluziona că „[...] *solicitantul nu este în măsură să își recupereze costurile de furnizare a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate, sustenabilitatea modelului său național de tarifare fiind astfel subminată, numai în cazul în care marja netă negativă aferentă serviciilor de roaming cu amănuntul furnizate de solicitant reprezintă cel puțin 3% din marja aferentă serviciilor de telefonie mobilă furnizate de acesta. [...]*”. De asemenea, potrivit prevederilor art. 10 alin. (2) din același act normativ, „*În cazul în care valoarea absolută a marjei nete aferente serviciilor de roaming cu amănuntul reprezintă 3% sau mai mult din marja aferentă serviciilor de telefonie mobilă, autoritatea de reglementare trebuie totuși să refuze aplicarea suprataxei în cazul în care poate stabili că, datorită unor circumstanțe specifice, este puțin probabil ca sustenabilitatea modelului național de tarifare să fie subminată. [...]*”

În cazul autorizării aplicării unor suprataxe de sustenabilitate, decizia ANCOM trebuie să indice, potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (4) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286, „[...] *valoarea marjei negative calculate aferente serviciilor de roaming cu amănuntul care ar putea fi recuperată prin aplicarea unei suprataxe cu amănuntul serviciilor de roaming furnizate în cadrul Uniunii. Suprataxa trebuie să fie consecventă cu ipotezele privind traficul de roaming care stau la baza evaluării cererii și se stabilește în conformitate cu principiile stabilite la articolul 8 din Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului.*”

2 Cererea RCS&RDS de autorizare pentru aplicarea unor suprataxe de sustenabilitate

În data de 24 aprilie 2017 RCS&RDS a transmis ANCOM o cerere de autorizare pentru aplicarea unor suprataxe de sustenabilitate pentru furnizarea pe piața cu amănuntul a serviciilor de voce, SMS și date de roaming în interiorul SEE, pentru perioada 15 iunie 2017 – 14 iunie 2018⁴.

Ulterior, urmare a solicitării de informații transmisă de ANCOM prin adresa SC-DER-13452/18.05.2017 și a discuțiilor între reprezentanții ANCOM și RCS&RDS, această cerere a fost modificată și, după caz, completată cu date și informații suplimentare în 30 mai 2017⁵ și respectiv 12 iunie 2017⁶. De asemenea, clarificarea informațiilor transmise a făcut obiectul unor întâlniri de lucru cu RCS&RDS în zilele de 18 mai 2017 și 12 iunie 2017.

În aceste condiții ANCOM are obligația să decidă asupra cererii RCS&RDS mai sus indicate în termen de maxim 3 luni de la data primirii acesteia, potrivit prevederilor art. 6c alin. (4) din Regulamentul (UE) nr. 531/2012.

RCS&RDS solicită autorizarea pentru aplicarea următoarelor valori ale suprataxelor de sustenabilitate:

Tip serviciu de telefonie mobilă	Suprataxă solicitată începând cu 15 iunie 2017
	Valoare (fără TVA)
Apel voce efectuat către orice destinație SEE	∞ euro/minut
Apel voce primit în orice stat membru SEE	∞ euro/minut
SMS trimis către orice destinație SEE	∞ euro/SMS
Servicii de date (inclusiv acces la internet) în orice stat membru SEE	∞ euro/GB (în perioada 15.06. – 31.12.2017)
	∞ euro/GB (în perioada 01.01. – 14.06.2018)

RCS&RDS solicită aplicarea acestor suprataxe începând cu prima unitate de consum de servicii în roaming.

⁴ Adresa RCS&RDS nr. 4929/24.04.2017, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-12215/25.04.2017.

⁵ Adresa RCS&RDS nr. 20057/30.05.2017 înregistrată la ANCOM cu nr. SC-14793/31.05.2017.

⁶ Adresa RCS&RDS nr. 21328/12.06.2017 înregistrată la ANCOM cu nr. SC-15575/12.06.2017.

3 Analiza cererii de autorizare pentru aplicarea unor suprataxe de sustenabilitate

Conform informațiilor prezentate de RCS&RDS în cererea de autorizare pentru aplicarea unor suprataxe de sustenabilitate, oferta sa comercială este formată, în prezent, din pachete de servicii de comunicații mobile care includ trafic de date nelimitat la nivel național. Cel mai popular pachet, care conform afirmațiilor RCS&RDS, ocupă o pondere de 30% din totalul de servicii de telefonie mobilă active achiziționate de clienții RCS&RDS este 30€. Acest pachet conține următoarele servicii: 30€. Celelalte pachete din oferta comercială conțin 30€. În tabelul de mai jos sunt prezentate pachetele aflate, în prezent, în oferta comercială a RCS&RDS, cu beneficiile aferente:

Pachet	Abonament lunar (euro, fără TVA)	Minute și SMS incluse în rețea	Minute incluse în alte rețele(*)	Trafic date inclus
Digi Mobil Optim 2	1.62	Nelimitat	200	Nelimitat
Digi Mobil Optim 3	2.42	Nelimitat	300	Nelimitat
Digi Mobil Optim 5	4.03	Nelimitat	500	Nelimitat
Digi Mobil Avantaj 2	1.66	200 minute și 100 SMS		Nelimitat
Digi Mobil Avantaj 3	2.5	300 minute și 100 SMS		Nelimitat
Digi Mobil Avantaj 5	4.16	500 minute și 100 SMS		Nelimitat
Digi Mobil Optim Nelimitat	4.03	Nelimitat		Nelimitat

(*) fixe și mobile naționale și din state europene

Totodată, RCS&RDS susține că, având o rețea de telefonie mobilă relativ puțin extinsă și recent dezvoltată, în comparație cu ceilalți trei principali competitori din România, 30€. Aceasta are încheiate un număr total de 30% de acorduri de roaming cu operatori din Uniunea Europeană, dintre care un număr de 30% acorduri reglementează 30€. În cazul majorității dintre celelalte acorduri, RCS&RDS susține că 30€. În plus, ca urmare a faptului că România este o țară exportatoare de apeluri în roaming, nefiind vizitată de un număr mare de turiști străini, 30€.

De asemenea, fiind un operator de telefonie mobilă local, RCS&RDS 30€.

În condițiile descrise, RCS&RDS consideră că ar înregistra pierderi semnificative dacă nu ar aplica suprataxe de sustenabilitate, neputând să-și recupereze costurile globale pentru furnizarea serviciilor de roaming în regim RLAH, chiar în condițiile în care ar aplica cea mai strictă politică de utilizare rezonabilă permisă de dispozițiile art. 6b din Regulamentul (UE) nr. 531/2012, respectiv ale art. 3 – 5 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286.

În susținerea cererii de aprobare a unei suprataxe, RCS&RDS prezintă informații, calcule și date suport detaliate, întemeiate pe prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/2286 și pe Orientările OAREC relevante.

3.1 Volume servicii de roaming în regim RLAH

Conform art. 6 alin. (1) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286, cererea de autorizare de aplicare a unor suprataxe de sustenabilitate se evaluează pe baza datelor privind volumele totale de servicii de roaming cu amănuntul reglementate furnizate de solicitant și preconizate pe o perioadă de 12 luni, care începe cel mai devreme la 15 iunie 2017, prin utilizarea opțiunilor detaliate la lit. a) – c) din același articol.

Suștinerea RCS&RDS

RCS&RDS a prezentat, în mod detaliat, în cererea de autorizare de aplicare a unor suprataxe de sustenabilitate numărul lunar de clienți în roaming în SEE, precum și traficul lunar în roaming înregistrat în anul 2016, pe fiecare categorie de servicii mobile: apeluri voce efectuate, apeluri voce primite, SMS-uri trimise, date.

Pentru fiecare categorie de servicii de roaming, RCS&RDS a estimat volumele de trafic în regim RLAH preconizate lunar, pentru perioada 15 iunie 2017 – 14 iunie 2018, pe baza numărului de clienți și a consumului înregistrat în 2016, respectiv a unor prognoze privind \propto . Ipotezele utilizate de RCS&RDS sunt prezentate mai jos:

- \propto .
- \propto .

Principalele argumente care au stat la baza estimărilor \propto după data de 15 iunie 2017 sunt rezumate mai jos:

- Cota de piață a RCS&RDS a înregistrat creșteri în ultimii 3 ani, tendință ce se va menține și în anul 2017, pe fondul creșterii numărului de utilizatori portați în rețeaua RCS&RDS pentru a beneficia de ofertele comerciale atractive;
- \propto ;
- Creșterea semnificativă a procentului de penetrare a dispozitivelor inteligente (smartphone) pe plan mondial și în România în ultimii ani;
- Creșterea utilizării constante a soluțiilor de navigare și orientare geografică cu acces on-line etc.;
- Numărul turiștilor români care își petrec vacanțele în străinătate va continua să crească, principalele destinații de vacanță fiind țări din Uniunea Europeană;
- Eliminarea barierelor de trafic va determina utilizarea intensivă a serviciului de date în roaming pentru utilizări de tip streaming, rețele se socializare etc.;
- Eliminarea tarifelor prohibitive pentru serviciile de roaming și în special pentru serviciile de date mobile (tarifate în prezent cu 50 Euro/GB) și eliminarea sau aplicarea unor tarife rezonabile vor conduce la creșterea utilizării acestor servicii de către utilizatorii care în prezent accesează soluții Wi-Fi;
- \propto .

Analiza ANCOM

ANCOM a analizat datele puse la dispoziție de RCS&RDS în susținerea cererii de autorizare de aplicare a unor suprataxe de sustenabilitate și rezonabilitatea ipotezelor utilizate de aceasta pentru prognozele de trafic în raport cu prevederile art. 6 alin. (1) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286 astfel:

1. Au fost verificate volumele efective ale serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate furnizate de RCS&RDS la prețul de roaming reglementat aplicabil înainte de 15 iunie 2017, prin raportare la indicatori similari din alte raportări aflate la dispoziția ANCOM (conform art. 6 alin. (1) lit. a) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286).

ANCOM a comparat datele privind numărul de abonați și volumul de trafic înregistrate de RCS&RDS în anul 2016 pe care aceasta le-a prezentat în cererea de autorizare de aplicare a unor suprataxe de sustenabilitate cu indicatori similari raportați de solicitant în cadrul obligațiilor periodice de raportare către ANCOM.

Acolo unde au existat diferențe semnificative, ANCOM a solicitat clarificări, în sensul reconcilierii celor două seturi de date. RCS&RDS a prezentat reconcilierile iar, acolo unde a fost cazul, și corecțiile volumelor de trafic într-o versiune actualizată a cererii de aplicare a unor suprataxe de sustenabilitate. Ulterior nu au mai fost identificate erori sau diferențe semnificative în datele raportate.

2. A fost verificată rezonabilitatea ipotezelor utilizate pentru determinarea volumelor preconizate ale serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate după data de 15 iunie 2017 pe baza variației proporționale a volumelor de servicii de roaming cu amănuntul reglementate înregistrate în planurile tarifare ale solicitantului care reprezintă o parte importantă a clientelei pe baza căreia solicitantul a stabilit prețurile serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate, pentru o perioadă de cel puțin 30 zile (conform art. 6 alin. (1) lit. c) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286).

În acest scop, pe baza traficului mediu pe fiecare categorie de servicii consumat de un client în roaming în fiecare lună din anul 2016, ANCOM a determinat suma medie plătită lunar de un abonat RCS&RDS pentru servicii de roaming (≈). Pe baza acestei sume, reprezentând disponibilitatea clienților RCS&RDS de a plăti pentru servicii de roaming, și pe baza suprataxei propuse de RCS&RDS pentru perioada de 12 luni începând cu 15 iunie 2017, ANCOM a calculat suma medie estimată a fi plătită lunar de un abonat RCS&RDS pentru servicii de roaming după 15 iunie 2017, rezultând o valoare rezonabilă și consecventă în raport cu suma medie lunară pe care un abonat RCS&RDS a plătit-o pentru servicii de roaming în anul 2016 și cu condițiile de piață aferente perioadei ulterioare implementării RLAH.

3.2 Venituri obținute din furnizarea de servicii de roaming cu amănuntul reglementate

Conform prevederilor art. 9 alin. (1) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286, pentru a evalua dacă solicitantul nu este în măsură să își recupereze costurile, ceea ce ar antrena subminarea sustenabilității modelului său național de tarifare, în cererea de autorizare privind aplicarea unei suprataxe pentru serviciile de roaming se iau în considerare și se includ numai următoarele venituri:

- (a) venituri generate în mod direct de traficul serviciilor cu amănuntul de telefonie mobilă furnizate într-un stat din SEE vizitat;

- (b) o proporție din veniturile totale obținute din vânzarea de servicii cu amănuntul de telefonie mobilă bazate pe tarife fixe periodice.

Sușinerile RCS&RDS

În cererea sa RCS&RDS a calculat veniturile reale din furnizarea fiecărei categorii de servicii de roaming înregistrate lunar la nivelul anului 2016 și veniturile estimate din furnizarea aceluiași servicii de roaming cu amănuntul, potrivit metodologiei descrise la art. 9 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286, în baza volumelor de trafic estimate conform metodologiei descrise la pct. 3.1 din prezenta Expunere de motive.

Veniturile generate în mod direct de traficul serviciilor cu amănuntul de telefonie mobilă furnizate într-un stat din SEE vizitat - art. 9 alin. (1) lit. a) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286 - au fost calculate pentru anul 2016, respectiv estimate pentru perioada 15 iunie 2017 – 14 iunie 2018, conform metodologiei descrise la art. 9 alin. (2) lit. a) – c) din același act normativ.

Veniturile de gros încasate de RCS&RDS pentru serviciile de roaming oferite clienților care intră în roaming în rețeaua RCS&RDS în baza acordurilor de roaming încheiate cu operatori din state SEE au fost calculate pe baza traficului realizat/estimat și a tarifului de gros încasat pentru aceste servicii, rezultând o valoare a acestor venituri de \times euro în anul 2016, respectiv de \times euro în perioada 15 iunie 2017 – 14 iunie 2018.

Veniturile încasate din abonamente au fost calculate conform art. 9 alin. (3) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286, respectiv a metodologiei prevăzute în anexa II la același act normativ, ca proporție din veniturile totale încasate de RCS&RDS din vânzarea de abonamente de telefonie mobilă, rezultând o valoare a acestor venituri de \times euro în anul 2016, respectiv de \times euro în perioada 15 iunie 2017 – 14 iunie 2018.

RCS&RDS a estimat valoarea totală a veniturilor încasate din abonamente de telefonie mobilă pe baza venitului mediu/abonat încasat din abonamente în anul 2016, respectiv \times euro/abonat⁷, în ipoteza \times conform ipotezelor descrise la pct. 3.1 din prezenta Expunere de motive. De asemenea, RCS&RDS a calculat conform pct. 4 din Anexa II la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286 o pondere de \times din aceste venituri aferentă serviciilor de roaming din interiorul SEE.

Veniturile cu amănuntul au fost calculate de RCS&RDS pe baza a două scenarii:

- a) în ipoteza RLAH fără existența unor limite de utilizare rezonabilă a serviciilor de roaming în SEE
- b) în ipoteza RLAH cu aplicarea celei mai stricte politici de utilizare rezonabilă a serviciilor de roaming în SEE permisă de dispozițiile art. 6b din Regulamentul (UE) nr. 531/2012, respectiv ale art. 3 – 5 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286.

În primul scenariu, RCS&RDS nu ar percepe suprataxe pentru traficul de roaming în statele SEE, veniturile aferente acestor servicii fiind 0.

Totuși, în prezent, în cadrul abonamentelor din oferta comercială a RCS&RDS SMS-urile trimise către destinații din afara rețelei sunt tarificate cu 1 eurocent/SMS. În consecință, în orice ipoteză RLAH, aceste servicii ar urma să fie tarificate cu 1 eurocent/SMS trimis, rezultând o valoare a veniturilor încasate din servicii de SMS trimise în roaming de \times euro în perioada 15 iunie 2017- 14 iunie 2018. Valoarea estimată totală a veniturilor cu amănuntul din servicii de roaming încasate de RCS&RDS în perioada 15 iunie 2017 – 14 iunie 2018 este astfel \times euro.

⁷ \times .

În al doilea scenariu, RCS&RDS ar urma să obțină venituri cu amănuntul și din aplicarea de suprataxe după depășirea limitelor de utilizare rezonabilă a serviciilor de roaming în SEE, respectiv, apeluri efectuate și primite, precum și date. RCS&RDS a calculat aceste venituri cu amănuntul.

Astfel, având în vedere că toate abonamentele din oferta comercială a RCS&RDS includ consum de date nelimitat, aceasta poate aplica o suprataxă pentru traficul ce depășește consumul rezonabil rezultat din aplicarea prevederilor art. 4 alin. (2) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286. Suprataxa este echivalentă cu tarifele maxime pe piața cu ridicata pe care RCS&RDS le plătește în vederea furnizării serviciilor de roaming reglementate.

Conform prevederilor art. 4 alin. (2) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286, în cazul pachetelor de date (cvasi)nelimitate clienții care călătoresc periodic în SEE ar trebui să poată consuma volume de date până la un plafon care să fie echivalent cu de două ori volumele care pot fi achiziționate la tariful maxim cu ridicata pentru serviciile de date în roaming contra unei sume egale cu prețul total cu amănuntul de pe piața națională. RCS&RDS a calculat acest plafon pe baza venitului mediu de \times euro/abonat încasat în 2016 și a tarifelor de gros de 7,7 euro/GB în 2017, respectiv 6 euro/GB în 2018, rezultând un plafon de \times MB/abonat în 2017 ($2 \times \times$ euro/7,7 euro) , respectiv \times MB/abonat în 2018 ($2 \times \times$ euro/6 euro). RCS&RDS calculează traficul lunar pe client activ în roaming pe baza numărului de clienți unici în roaming și a traficului total de roaming, estimate conform metodologiei descrise la punctul 3.1 din prezenta Expunere de motive, iar pentru diferența de trafic lunar ce depășește plafonul de \times MB/ abonat în 2017, respectiv \times MB/abonat în 2018, se aplică suprataxa de 7,7 euro/GB în 2017, respectiv 6 euro/GB în 2018, rezultând un venit total estimat în valoare de \times euro pentru perioada 15 iunie 2017 – 14 iunie 2018.

Valoarea estimată totală a veniturilor cu amănuntul din servicii de roaming încasate de RCS&RDS în perioada 15 iunie 2017 – 14 iunie 2018 este astfel \times euro.

Analiză ANCOM

ANCOM a analizat datele puse la dispoziție de RCS&RDS în susținerea cererii de autorizare de aplicare a unor suprataxe de sustenabilitate și rezonabilitatea ipotezelor utilizate de aceasta pentru estimarea veniturilor obținute din furnizarea serviciilor de roaming reglementate în cele două ipoteze propuse de RCS&RDS, în raport cu prevederile art. 9 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286. ANCOM consideră că veniturile incluse de RCS&RDS în cererea de autorizare a unor suprataxe de sustenabilitate sunt estimate în mod rezonabil, corelat cu nivelul veniturilor înregistrate în anul 2016 și cu estimările privind evoluția numărului de abonați și a traficului de roaming conform metodologiei descrise la punctul 3.1 din prezenta Expunere de motive.

3.3 Costuri pentru furnizarea serviciilor de roaming cu amănuntul

Conform prevederilor art. 7 alin. (1) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286, pentru a evalua dacă solicitantul nu este în măsură să își recupereze costurile, ceea ce ar antrena subminarea sustenabilității modelului său de tarifare la nivel național, se iau în considerare, cu condiția să fie susținute cu probe, numai costurile de achiziționare a accesului cu ridicata la servicii de roaming și costurile specifice roamingului.

Totodată, conform prevederilor art. 8 alin. (1) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286, în plus față de costurile stabilite conform art. 7 din același act normativ, pot fi incluse în cererea de autorizare de aplicare a unor suprataxe de sustenabilitate o parte din costurile reunite și din costurile comune suportate pentru furnizarea de servicii cu amănuntul de telefonie mobilă în general,

proporțional cu raportul dintre traficul total al serviciilor de roaming cu amănuntul din SEE și traficul total cu amănuntul al tuturor serviciilor cu amănuntul de telefonie mobilă.

Sușinerile RCS&RDS

În cererea de autorizare de aplicare a unor suprataxe de sustenabilitate RCS&RDS a calculat costurile pentru furnizarea serviciilor de roaming cu amănuntul înregistrate la nivelul anului 2016 și costurile estimate pentru furnizarea de servicii de roaming cu amănuntul reglementate pentru perioada 15 iunie 2017 – 14 iunie 2018, conform metodologiei descrise la art. 7 și 8 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286, pe baza volumelor de trafic și a numărului de abonați estimate conform descrierii de la pct. 3.1 din prezenta Expunere de motive.

Costurile de achiziționare a accesului cu ridicata au fost calculate pentru fiecare lună din anul 2016, respectiv estimate pentru fiecare lună din perioada 15 iunie 2017 – 14 iunie 2018 pe baza traficului de roaming pe categorii de servicii (apeluri efectuate, apeluri primite, SMS trimise, date) și a costurilor unitare de gros plătite operatorilor din SEE care furnizează serviciile respective. Valoarea totală a acestor costuri a fost de \times euro la nivelul anului 2016, respectiv \times euro estimată pentru perioada 15 iunie 2017 – 14 iunie 2018. Pentru calculul marjei nete aferentă serviciilor de roaming, a fost luată în calcul doar valoarea acestor costuri care depășește veniturile încasate de solicitant pentru prestarea aceluiași servicii către alți furnizori de servicii de roaming din SEE (calculate de RCS&RDS conform metodologiei descrise la pct. 3.2 din prezenta Expunere de motive).

Costurile cu amănuntul specifice roamingului incluse de RCS&RDS în cererea de autorizare au fost costurile de exploatare și gestionare a activităților de roaming, inclusiv sisteme și programe de business intelligence utilizate în mod specific pentru exploatarea și gestionarea activităților de roaming (art. 7 alin. (3) lit. a) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286), costurile legate de compensarea datelor și de plăți, inclusiv costurile de compensare a datelor și costurile de compensare financiară (art. 7 alin. (3) lit. b) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286) și costurile aferente negocierii și încheierii contractelor, inclusiv tarifele externe și utilizarea de resurse interne (art. 7 alin. (3) lit. c) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286).

Aceste costuri au fost luate în considerare pentru calculul marjei nete din roaming proporțional cu:

a) raportul între volumul total al traficului de roaming cu amănuntul și traficul total cu amănuntul de ieșire și cel cu ridicata de intrare al serviciilor de roaming (pondere calculată conform pct. 2 din Anexa II la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286), și

b) raportul dintre volumul total al traficului de roaming cu amănuntul în SEE și traficul total de roaming cu amănuntul din SEE și din afara SEE (pondere calculată conform pct. 3 din Anexa II la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286).

Valoarea costurilor specifice roamingului astfel calculată de RCS&RDS a fost de \times euro pentru anul 2016, respectiv de \times euro pentru perioada 15 iunie 2017 – 14 iunie 2018.

Costurile reunite și comune aferente roamingului incluse de RCS&RDS în cererea de autorizare au fost costurile aferente facturării și perceperii tarifului, inclusiv toate costurile legate de prelucrarea, calculul, emiterea și notificarea facturii efective a clientului (art. 8 alin. (1) lit. a) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286), costurile aferente gestionării creanțelor neperformante, inclusiv costurile suportate pentru anularea datoriilor clienților care nu pot fi răscumpărate și pentru recuperarea creanțelor neperformante (art. 8 alin. (1) lit. d) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286)

și costurile de marketing, inclusiv toate cheltuielile pentru publicitatea serviciilor de telefonie mobilă (art. 8 alin. (1) lit. e) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286). Aceste costuri au fost luate în calcul pentru calculul marjei nete din roaming proporțional cu raportul între traficul total al serviciilor de roaming cu amănuntul în SEE și traficul total cu amănuntul al tuturor serviciilor cu amănuntul de telefonie mobilă (pondere calculată conform pct. 4 din Anexa II la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286). Valoarea costurilor reunite și comune alocate activității de roaming în UE astfel calculată de RCS&RDS a fost de 3€ euro pentru anul 2016, respectiv de 3€ euro pentru perioada 15 iunie 2017 – 14 iunie 2018.

Analiză ANCOM

ANCOM a analizat datele puse la dispoziție de RCS&RDS în susținerea cererii de autorizare de aplicare a unor suprataxe de sustenabilitate și rezonabilitatea ipotezelor utilizate de acesta pentru estimarea costurilor din furnizarea serviciilor de roaming reglementate.

ANCOM a analizat acordurile de roaming direct, puse la dispoziție de RCS&RDS, încheiate cu operatorii din SEE în care sunt evidențiate tarifele practicate de către aceștia pentru serviciile de roaming furnizate RCS&RDS.

De asemenea, ANCOM a analizat documentele justificative (contracte, acorduri etc.) puse la dispoziție de RCS&RDS pentru justificarea costurilor specifice roamingului incluse în cererea de autorizare, prevăzute la art. 7 alin. (3) lit. a) și b) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286. Totodată, ANCOM a analizat modul de calcul al costurilor specifice roamingului prevăzute la art. 7 alin. (3) lit. c) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286, respectiv costurile salariale pe fiecare tip de activitate (operațional, juridic, tehnic etc.), așa cum au fost incluse de RCS&RDS în cererea de autorizare.

ANCOM a analizat extrasele din situațiile financiare aferente anului 2016 puse la dispoziție de RCS&RDS unde sunt evidențiate costurile reunite ale serviciului de telefonie mobilă și a verificat calculul ponderilor utilizate, conform Anexei II la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286. În urma solicitării de clarificări transmise de ANCOM și a discuțiilor ulterioare, RCS&RDS a eliminat din calcul anumite categorii de costuri specifice de roaming care nu sunt eligibile a fi incluse în calculul suprataxei de sustenabilitate (de exemplu anumite taxe, costuri non recurente specifice prestării serviciilor de roaming).

De asemenea, ANCOM a analizat și previziunile costurilor pentru perioada 15 iunie 2017 – 14 iunie 2018 și consideră că acestea sunt estimate rezonabil, corelat cu nivelul costurilor înregistrate în anul 2016.

3.4 Calcul marjă netă

Sustenabilitatea modelului de tarifare la nivel național a RCS&RDS este susceptibil a fi subminată de aplicarea regimului RLAH numai în cazul în care marja netă negativă aferentă serviciilor de roaming⁸ cu amănuntul furnizate de acesta reprezintă cel puțin 3% din marja aferentă serviciilor de telefonie mobilă furnizate (excluzând serviciile de roaming furnizate în regim RLAH)⁹.

⁸ Suma rămasă după scăderea costurilor de furnizare a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate din veniturile obținute din furnizarea acestor servicii, astfel cum sunt calculate în cerere și examinate de ANCOM.

⁹ Conform art. 10 alin. 1 din Regulamentul UE nr. 2286/2016.

În scopul de a preveni utilizarea abuzivă sau anormală a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate RCS&RDS are posibilitatea, conform dispozițiilor art. 6b alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 531/2012, să definească o politică a utilizării rezonabile a acestor servicii.

RCS&RDS poate aplica, în conformitate cu dispozițiile art. 6e alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 531/2012, clienților care depășesc limitele de utilizare rezonabilă a serviciilor de roaming în SEE suprataxe pentru furnizarea suplimentară a acestor servicii. Quantumul suprataxelor este echivalent cu tarifele maxime pe piața cu ridicata pe care le plătește RCS&RDS în vederea furnizării serviciilor de roaming reglementate. Costurile pe care le suportă RCS&RDS pentru furnizarea serviciilor de roaming reglementate în condițiile depășirii de către clienți a politicii utilizării rezonabile le-ar fi recuperat oricum, fiind autorizat de dispozițiile 6e alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 531/2012 să aplice suprataxe în asemenea ipoteze. Aceste costuri nu sunt de natură să afecteze sustenabilitatea modelului de tarifare pe piața națională a RCS&RDS.

În scenariul aplicării unei politici de utilizare rezonabilă, conform dispozițiilor art. 6b alin. (1) și 6e alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 531/2012, veniturile cu amănuntul ar fi majorate cu \approx^{10} comparativ cu scenariul în care RCS&RDS ar aplica RLAH fără existența unei limite de utilizare rezonabilă, ceea ce ar conduce în mod obiectiv la o diminuare a marjei nete negative aferente serviciilor de roaming cu \approx .

Tabelul de mai jos reia informațiile recunoscute de ANCOM în calculul marjei negative nete generată de aplicarea RLAH: costurile și veniturile obținute din furnizarea de servicii de roaming cu amănuntul în regim RLAH, nivelul absolut și relativ al marjei, pentru întreaga perioadă cuprinsă în cererea solicitantului (15 iunie 2017 – 14 iunie 2018).

Element	Suma (euro, fără TVA, sau %)
Venituri obținute din furnizarea de servicii de roaming cu amănuntul reglementate	\approx^*
Costuri pentru furnizarea de servicii de roaming cu amănuntul, din care:	\approx
- costuri de achiziționare a accesului cu ridicata la servicii de roaming	\approx
- costuri cu amănuntul specifice roamingului	\approx
- costuri reunite și comune pentru furnizarea serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate	\approx
Marja netă negativă aferentă serviciilor de roaming	\approx
Marjă netă aferentă serviciilor de roaming, raportată la marja aferentă serviciilor de telefonie mobilă (excluzând roaming) (%)	\approx

* Sunt incluse veniturile obținute din aplicarea politicii de utilizare rezonabilă a datelor în roaming

Raportată la marja aferentă serviciilor de telefonie mobilă furnizate de RCS&RDS (excluzând serviciile de roaming furnizate în regim RLAH), marja netă aferentă serviciilor de roaming furnizate în regim RLAH reprezintă $\approx\%$, situându-se astfel semnificativ peste nivelul minim prevăzut în Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2286/2016.

Cu toate acestea, chiar și în cazul în care valoarea absolută a marjei nete aferente serviciilor de roaming cu amănuntul reprezintă 3% sau mai mult din marja aferentă serviciilor de telefonie mobilă, ANCOM este îndreptățită să refuze aplicarea suprataxei în cazul în care poate stabili că, datorită unor circumstanțe specifice, este puțin probabil ca sustenabilitatea modelului național de tarifare să fie

¹⁰ A se vedea pct. 3.2 din prezenta Expunere de motive.

subminată¹¹. ANCOM a analizat aceste circumstanțe și a constatat că nu sunt îndeplinite condițiile pentru a refuza aplicarea suprataxei de sustenabilitate, așa cum rezultă de la punctul 3.4.1 de mai jos.

3.4.1 Analiza circumstanțelor specifice

Potrivit prevederilor art. 10 alin. (2) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286 ANCOM are obligația să analizeze și dacă, datorită anumitor circumstanțe specifice, este puțin probabil ca sustenabilitatea modelului de tarificare la nivel național al solicitantului să fie subminată. Aceste circumstanțe specifice țin de practicarea de prețuri de transfer prin efectul apartenenței la un grup, precum și de gradul de concurență pe piața din România.

(a) practicarea de prețuri de transfer prin efectul apartenenței la un grup

Sușinerile RCS&RDS

Potrivit propriilor declarații RCS&RDS nu face parte dintr-un grup care deține control asupra unor rețele de telefonie mobilă în mai multe state SEE. În Spania și Italia RCS&RDS desfășoară doar activități de tip MVNO, achiziționând acces la rețelele unor operatori din aceste state. RCS&RDS intenționează să desfășoare activități de telefonie mobilă, prin intermediul propriei rețele, în Ungaria, dar în prezent revinde astfel de servicii prin intermediul rețelei unui operator din acest stat.

În plus, grupul din care face parte RCS&RDS ✕.

Analiză ANCOM

ANCOM constată că, deși prezent pe 4 piețe naționale de telefonie mobilă din SEE, grupul din care face parte solicitantul ✕. În 2016, 73% din cifra de afaceri a grupului din care face parte solicitantul a fost realizată în România.

De asemenea, ✕.

(b) gradul de concurență pe piața din România

Sușinerile RCS&RDS

Conform solicitantului, decalajul la intrarea pe piață de telefonie mobilă din România și concurența cu ceilalți operatori a determinat RCS&RDS să practice o strategie tarifară concentrată pe competitivitatea prețurilor și a pachetelor, astfel încât ✕.

Analiză ANCOM

Competitivitatea pieței comunicațiilor mobile din România este asigurată prin patru rețele mobile cu acoperire națională, iar în dinamica competitivă a ansamblului sectorului comunicațiilor electronice, prețurile cu amănuntul joacă un rol esențial.

¹¹ conform art. 10 alin. 2 din Regulamentul UE nr. 2286/2016

ANCOM constată că segmentul de afaceri de telefonie mobilă al solicitantului este caracterizat de o creștere semnificativă a bazei de clienți și a ARPU, pe fondul atractivității ofertelor cu prețuri competitive. De exemplu, conform informațiilor disponibile în domeniul public¹², unitățile generatoare de venituri de telefonie mobilă ale RCS&RDS au crescut cu 19% în 2016, iar ARPU de telefonie mobilă generat de clienții persoane fizice a ajuns la finalul perioadei la 3,44 euro/lună, în creștere cu peste 16%. De asemenea, în contextul în care EBITDA ansamblului afacerilor din România a fost de 32,9% în anul 2016, în telefonie mobilă EBITDA (fără servicii de roaming) a fost sensibil mai mic, de 8%.

Pe baza argumentelor prezentate și a analizelor efectuate prin utilizarea informațiilor la dispoziția ANCOM, confidențiale sau în domeniul public, apreciem că gradul de concurență din România și circumstanțele concurențiale în care se află solicitantul afectează semnificativ capacitatea RCS&RDS de a absorbi marja redusă prin implementarea RLAH.

¹² Raportul Anual al Digi Communications N.V. pe anul 2016:
http://investors.rcs-rds.ro/download.php?file=Digi_FY_2016_Results_presentation_final.pdf

4 Concluzii

Având în vedere aspectele anterior menționate, ANCOM autorizează, pentru o perioadă de cel mult 12 luni, aplicarea de suprataxe de sustenabilitate după cum urmează:

Valoarea marjei nete: \times Euro, fără TVA

Valorile maxime ale suprataxelor de sustenabilitate ce pot fi aplicate de RCS&RDS pe tipuri de servicii:

Tip serviciu de telefonie mobilă	Suprataxă de sustenabilitate începând cu data intrării în vigoare a deciziei de autorizare
	Valoare maximă (fără TVA)
Apel voce efectuat către orice destinație SEE	0,031 Euro/minut
Apel voce primit în orice stat membru SEE	0,0108 Euro/minut
Servicii de date (inclusiv acces la internet) în orice stat membru SEE	6,37 Euro/GB (în perioada: data intrării în vigoare a deciziei de autorizare – 31 decembrie 2017)
	4,9 Euro/GB (în perioada: 1 ianuarie 2018 – data la care își încetează aplicabilitatea autorizarea pentru aplicarea de suprataxe)

ANCOM a respins solicitarea RCS&RDS pentru aplicarea unei suprataxe de sustenabilitate pentru SMS-urile trimise. Abonamentele din oferta comercială a RCS&RDS nu includ SMS-uri naționale, așadar SMS-urile trimise către destinații din afara rețelei sunt tarifate pe unitatea de consum, cu 1 eurocent/SMS. Prin implementarea RLAH SMS-urile trimise în roaming către destinații din SEE ar urma să fie tarifate în condiții identice celor de la nivel național, adică pe unitatea de consum, cu 1 eurocent/SMS. În același timp 1 eurocent/SMS reprezintă, potrivit prevederilor art. 9 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 531/2012, tariful pe care RCS&RDS îl achită partenerilor de roaming pentru a asigura propriilor clienți trimiterea de SMS-uri în roaming către destinații din SEE. Rezultă așadar că tarifele pentru SMS-urile trimise nu afectează modelul de sustenabilitate al RCS&RDS de la nivel național.

Valoarea maximă autorizată aferentă suprataxei pentru apelurile primite este supusă unei condiții. Valoarea maximă a suprataxei autorizate de ANCOM corespunde valorii medii pe care RCS&RDS o achită operatorilor din SEE pentru a asigura propriilor clienți primirea de apeluri în roaming în SEE. Potrivit prevederilor art. 6e alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 531/2012 Comisia Europeană revizuieste anual valoarea medie pe care operatorii de servicii de roaming din SEE o achită partenerilor comerciali pentru a asigura propriilor clienți primirea de apeluri în roaming în SEE. Scăderea acestei valori medii indică faptul că inclusiv RCS&RDS achită sume mai reduse pentru a asigura propriilor clienți primirea de apeluri în roaming în SEE.

În aceste condiții în măsura în care Comisia Europeană va stabili, în cursul perioadei în care RCS&RDS este autorizată să aplice suprataxe de sustenabilitate, că valoarea medie pe care operatorii de servicii de roaming din SEE o achită partenerilor comerciali pentru a asigura propriilor clienți primirea de apeluri în roaming în SEE se situează sub pragul de 0,0108 Euro/minut, atunci RCS&RDS este ținută să nu depășească valoarea indicată de Comisia Europeană, iar nu cea în prezent autorizată de ANCOM.

ANCOM a autorizat pentru serviciile de date o valoare mai redusă a suprataxei de sustenabilitate decât cea solicitată de RCS&RDS întrucât a fost luată în calcul aplicarea celei mai stricte politici de utilizare rezonabilă permisă de art. 6b din Regulamentul (UE) nr. 531/2012, respectiv ale art. 3 – 5 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286.

Astfel cum a fost solicitat, RCS&RDS are posibilitatea să aplice suprataxele de sustenabilitate de la prima unitate de consum a propriilor clienți.

În conformitate cu prevederile art. 6d alin. (5), respectiv ale art. 16 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 531/2012, ANCOM are datoria să monitorizeze și să supravegheze cu strictețe furnizorii care au primit autorizația să perceapă propriilor clienți anumite suprataxe, în plus față de tarifele naționale, pentru serviciile de roaming reglementate furnizate acestora în interiorul SEE.

În acest sens ANCOM impune în sarcina RCS&RDS anumite obligații de raportare periodică, pentru a constata măsura în care societatea nu depășește valorile maxime autorizate pentru suprataxele de sustenabilitate efectiv percepute și marja netă negativă pe care o poate recupera. Raportarea se va realiza trimestrial, dar informațiile transmise trebuie să fie individualizate pe fiecare lună componentă. În eventualitatea în care constată că RCS&RDS nu respectă termenii autorizați pentru aplicarea suprataxelor de sustenabilitate ANCOM are dreptul, potrivit prevederilor art. 6d alin. (5) din Regulamentul (UE) nr. 531/2012, să solicite modificare sau întreruperea aplicării suprataxelor de sustenabilitate.

În același timp, potrivit prevederilor art. 6c alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 531/2012, RCS&RDS are obligația să nu recupereze din suprataxele de sustenabilitate efectiv aplicate mai mult decât costurile de furnizare a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate, indiferent care a fost suma în valoare absolută autorizată de ANCOM pentru acest scop. Astfel, suma efectiv recuperată trebuie să reprezinte o marjă negativă de cel puțin 3% din marja aferentă serviciilor de telefonie mobilă furnizate de RCS&RDS, astfel cum aceasta este definită la art. 2 alin. (2) lit. f) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286. Din aceste rațiuni ANCOM impune în sarcina RCS&RDS obligația ca, în termen de cel mult 90 de zile de la încheierea perioadei în care este autorizată să perceapă suprataxe de sustenabilitate, să prezinte toate datele reale care la momentul cererii de autorizare au fost previzionate. Astfel, ANCOM se asigură că RCS&RDS nu a recuperat din aplicarea suprataxelor de sustenabilitate mai mult decât este îndrituit.

Nerespectarea de către RCS&RDS a obligațiilor de raportare impuse de ANCOM prin prezenta decizie se va sancționa în conformitate cu dispozițiile din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011¹³.

¹³ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare.